

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 748/2013-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., toho času vo väzbe, zastúpeného advokátkou JUDr. V. F., K., vo veci namietaného porušenia jeho práva podľa čl. 50 ods. 23 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Tpo 1003/2013 z 8. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. októbra 2013 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho práva podľa čl. 50 ods. 23 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Tpo 1003/2013 z 8. októbra 2013.

2. Z podanej sťažnosti a predovšetkým z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ je uznesením Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Východ, pod ČVS: PPZ-380/NKA-PZ-VY-2013 z 12. apríla 2013 stíhaný pre obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), 4 písm. b) a 5 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 34/2013 z 15. apríla 2013 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 6/2013 z 5. júna 2013 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). V ďalšom okresný súd svojím uznesením sp. zn. 0 Tp 34/2013 z 1. októbra 2013 rozhodol o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby a zároveň o jej predĺžení do 11. mája 2014. Krajský súd rozhodol svojím uznesením sp. zn. 9 Tpo 1002/2013 z 8. októbra 2013 o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 34/2013 z 1. októbra 2013. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti vytkol postupu a uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 34/2013 z 1. októbra 2013 predovšetkým to, že *„Rozhodnutie Okresného súdu Prešov o predĺžení lehoty väzby a zamietnutí mojej žiadosti o prepustenie z väzby s príslušným odôvodnením mi však vôbec nebolo doručené a nebolo doručené ani mojej obhajkyni. Nemal som preto možnosť oboznámiť sa s dôvodmi rozhodnutia súdu a kvalifikovane sa k nim vyjadriť. Som názoru, že týmto postupom Okresného súdu v Prešove a Krajského súdu v Prešove bol porušený zákon tým, že rozhodnutie o predĺžení väzby mi nebolo doručené a tým mi bola odňatá možnosť obhajoby.*

Zákon bol porušený aj postupom Krajského súdu v Prešove, ktorý aj tento zrejme prehliadol nezákonný postup Okresného súdu v Prešove a sťažnosť bezdôvodne zamietol s tým, že som svoju sťažnosť neodôvodnil.“

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Postupom Okresného súdu v Prešove v konaní 0 Tp33/2013 a jeho uznesením z 1. 10. 2013 v spojení s postupom Krajského súdu v Prešove v konaní 9 Tpo 1003/2013 a uznesením zo dňa 08. 10. 2013 bolo porušené základné právo sťažovateľa na obhajobu podľa Čl. 50 ods. 23 Ústavy SR, zákon č. 460/1992 Zb. a Čl. 6 ods. 3 písm. b/, c/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva... Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak.

V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Podľa § 50 zákona o ústavnom súde musí sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 obsahovať označenie..., (i) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, ... (ii) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,... (iii) proti komu sťažnosť smeruje.

8. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

9. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľom predložený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre jeho rozhodnutie v uvedenej veci. Sťažovateľ v petite podanej sťažnosti (ale rovnako v texte samotnej sťažnosti, pozn.) správne označil právo na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru, ktorého porušenie namieta, avšak ďalšie ním označené právo podľa čl. 50 ods. 23 ústavy neexistuje. Ak sa sťažovateľ mienil domáhať ochrany svojho práva na obhajobu podľa ústavy, tak uvedené právo je vyjadrením čl. 50 ods. 3 ústavy. Ďalším nedostatkom textu sťažnosti i navrhovaného petitu sú nesprávne označené rozhodnutia a postup všeobecných súdov, proti ktorým sťažnosť smeruje. Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn.

0 Tp 33/2013 a jeho uznesenie z 1. októbra 2013, ako aj postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Tpo 1003/2013 a jeho uznesenie z 8. októbra 2013 sa netýka sťažovateľa, ale iného obvineného. Sťažovateľovej trestnej veci sa týka, resp. k osobe sťažovateľa sa vzťahuje postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 34/2013 a jeho uznesenie z 1. októbra 2013, ako aj postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Tpo 1002/2013 a jeho uznesenie z 8. októbra 2013. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ sa v konaní pred ústavným súdom (v texte sťažnosti i v navrhovanom petite) domáha preskúmania rozhodnutí a postupov všeobecných súdov, ktorými ani nemohlo dôjsť k potencióálnemu zásahu do ním správne označeného práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru, ktoré sa na jeho osobu nevzťahujú, resp. sa ho nedotýkajú.

10. V poradí ďalším nedostatkom podanej sťažnosti je priložené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom, z ktorého vyplýva, že je zmätočné a týka sa zastupovania v rozsahu tam označených práv podľa čl. 17 ústavy (k tomu pozri bod 1 a 4).

11. V súvislosti s uvedenými nedostatkami (bod 9 a 10) ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

12. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2013